

תת"ע (תל אביב) 7507-08-22 - סעיד עומר נ' מדינת ישראל

תת"ע (תל-אביב-יפו) 7507-08-22 - סעיד עומר נ' מדינת ישראל-תל-אביב-יפו

תת"ע (תל-אביב-יפו) 7507-08-22

סעיד עומר

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה תל-אביב-יפו

[11.12.2024]

כבוד השופטת רות וקסמן

החלטה

מבוא ורקע

1. בפני בקשה לסיווג פסילה, באופן שתחול על רכב עבודה, מסוג מפעיל טלסקופי, באתר עבודה של חברת "עומר הבונים בע"מ", שלטענת ב"כ המבקש הינו אתר סגור, מגודר ומצולם עם שער ושומר בכניסה, הממוקם ברח' גרניט 12, אזור התעשייה הר טוב א', בית שמש.

2. כנגד המבקש הוגש כתב אישום ביום 12.8.22 בגין נהיגה בפסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה").

3. ביום 1.2.22 נפסל המבקש מלנהוג למשך 6 חודשים על פי גזר דין בתיק תת"ע 2670-09-21 שניתן בבית משפט השלום לתעבורה - חדרה (כב' השופט אחטר), לאחר שהמבקש חזר מכפירה והודה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של נהיגה במהירות של 198 קמ"ש במקום 110 קמ"ש בדרך מהירה, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, כאשר היה מיוצג על ידי סניגור מטעמו.

טיעוני הצדדים

4. לאחר שבית המשפט השלום לתעבורה - חדרה, דחה את בקשת המבקש לנכות את הפסילה המנהלית בדיעבד, חזר בו המבקש מכפירה בתיק דנן ביום 19.6.23 והודה בעבירה של נהיגה בפסילה.

5. לבקשת בא כוח המבקש הופנה המבקש לשירות המבחן לקבלת תסקיר, בו הומלץ על של"צ וצו מבחן למשך שנה, במסגרתו ישתתף בקבוצת "נסיעה במבחן", קבוצה פסיכו חינוכית הממוקדת בנושא של מניעת רצידיביזם בעבירות תעבורה. כל זאת לצד הארכת מאסר על תנאי בן חודשיים התלוי ועומד נגדו. בתסקיר צוינו נסיבות חייו של המבקש, היותו רווק בן 23, בן בכור מתוך 4 ילדים להורים גרושים, ללא קשר עם אביו שריצה מאסר בפועל, בגין בעיית אלימות במשפחה. המבקש ומשפחתו מתגוררים בדירה שכורה ולו אם נכה במצב בריאותי מורכב אותה מלווה המבקש לבדיקות רפואיות. כמו כן צוין כי המבקש עובד במקום עבודתו מזה כ-4 שנים כעוזר בטיחות באתר בניה, עוזר מנהל בניה ומפעיל כלי כבד, לפני כן עבד ברשת מזון "רמי לוי" בכפר סבא וכן בהרכבת ספסלי רחוב בתל אביב (ראה תסקיר מיום 2.4.24 עמ' 1 פסקה אחרונה).
6. ביום 3.11.24 הודיעו באי כח הצדדים לבית המשפט, בנוכחות המבקש, כי הגיעו להסדר טיעון, ועתרו במשותף להטיל על המבקש את העונשים הבאים: הארכת מאסר על תנאי בן 2 חודשים מהרשעה קודמת מס' 1 שניתנה על ידי בית משפט השלום לתעבורה - חדרה בתיק 2670-09-21 מיום 1.2.22 וזאת בשנתיים נוספות, פסילה בת 9.5 חודשים, פסילה על תנאי וקנס לשיקול דעת בית המשפט. הסדר זה אינן נכונה בין הארכת רכיב המאסר על תנאי ומשך הפסילה. ב"כ המבקש לא העלה את נושא הסיווג ולא בכדי.
7. ביום 3.11.24 נגזר דינו של המבקש על ידי, כאשר החלטתי לכבד את הסדר הטיעון וגזרתי על המבקש את העונשים הבאים: פסילה בת 9.5 חודשים, פסילה על תנאי בת 5 חודשים למשך 3 שנים, הארכת מאסר על תנאי בן חודשיים, בהרשעה מספר 1 שניתנה על ידי בית משפט השלום לתעבורה - חדרה בתיק 2670-09-21 מיום 1.2.22 וזאת בשנתיים נוספות, קנס בסך 1500 ₪.
- לבקשת ב"כ המבקש, ניתנה למבקש אורכה להפקדת רישיון הנהיגה עד ליום 3.2.2025, להתארגנות ו-90 ימים לתשלום הקנס.
8. ביום 14.11.24, הגיש המבקש באמצעות בא כוחו, בקשה לסיווג הפסילה באופן שיאפשר למבקש לנהוג על מפעיל טלסקופי במסגרת עבודתו. עיקר נימוק המבקש בבקשתו היה שהאחראי במקום עבודתו הבהיר לו כי אם לא יקבל את סיווג הפסילה המבוקש, הוא עלול לאבד את מקום עבודתו. צורף לכאורה מכתב מהמעביד שבשוליו רשום שם החברה, ללא חתימת מורשי החתימה, וללא תדפיס מרשם החברות לזהות המורשים.
9. ביום 19.11.24, הסכימה המשיבה לבקשה בנימוק ש"זה ההיתר שיש למבקש".
10. סעיף 36 לפקודה קובע:
- "הטיל בית המשפט פסילה או פסילה על תנאי מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, יטיל את הפסילה כאמור לגבי נהיגה ברכב מכל סוג שהוא; אולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות, שיפרש בפסק הדין, להורות כי הפסילה לא תחול לגבי נהיגת רכב מסויים או לגבי סוג מסויים של רכב" (ההדגשה שלי - ר.ו.).

כלומר, בית המשפט רשאי להורות, כי בהתקיים נסיבות מיוחדות שינומקו בפסק הדין, תסווג הפסילה לגבי רכב וסוג מסוים. מכאן עולה כי סיווג הפסילה צריך שיהיה במעמד גזר הדין ואין מקום לכך לאחר שבית המשפט קם מכסאו (ראה עפ"ת (מחוזי ת"א) 47819-06-11 ליאור נמדר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (14.7.11)). (ההדגשה שלי - ר.ו.).

11. ברע"פ 575/13 יוסף סייגבקר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (24.1.23) נדחתה על ידי בית המשפט העליון, בקשה לרשות ערעור ונקבע כי :

"לנוכח זאת סבורני, כי צדקו הערכאות הקודמות משלא נעתרו לבקשה שעניינה סיווג עונש הפסילה, וקבעו, כי יש להעדיף במקרה דנן את אינטרס ההרתעה על פני עניינו הפרטי של המבקש. קביעה זו מתחזקת לנוכח החשיבות הנודעת לכיבוד הסכמים שעניינם הסדרי טיעון, כפי שנקבע, לא אחת, בפסיקותיו של בית-משפט זה".

12. בעפ"א (חי') 124/08 פדידה מרדכי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (8.9.08) (להלן: "פרשת פדידה") נקבעו קווים מנחים לסיווג הפסילה לאחר מתן גזר דין:

"ראשית, מידת המסוכנות מהנאשם, כך שככל שמידת המסוכנות תעלה, כך יטה ביהמ"ש שלא לסייג את הפסילה. שנית, משך תקופת פסילה, ככל שהתקופה תהיה ארוכה יותר ייתכן ויהיה מקום לסייג את הפסילה, גם אם לתקופה חלקית. שלישית, האם הסיווג ירוקן מתוכן את עונש הפסילה ובין היתר האם תנאי הסיווג מתוחמים מבחינת זמן ומקום. ככל שבקשת הסיווג מתייחסת לסוג מסוים וספציפי של רכב וכאשר השימוש בו יהיה מתוחם מבחינה המקום והזמן, כך אפקטיביות הפסילה תעלה וכן הסיכון מהנאשם יפחת באופן משמעותי. רביעית, מה מידת הנזק שעלול להיגרם כתוצאה מדחיית בקשת הסיווג והאם מדובר בנזק מוכח. טענה זו נשמעת לעיתים קרובות, ברי שכל פסילה עלולה להביא לנזק כלכלי לנאשם ולעיתים נזק זה מתעצם כאשר כלי הרכב מהווה כלי עבודה שמאפשר לנאשם יכולת תנועה חופשית או מקור פרנסה כמו נהג מונית, יחד עם זאת, נזק כלכלי לבדו אינו מצדיק סיווג ויש לבחון כל מקרה ונסיבותיו". (ההדגשה שלי - ר.ו.).

13. בענייננו, אמנם מדובר בבקשה לסיווג הפסילה למפעיל טלסקופי, בדומה ל"פרשת פדידה" בה הבקשה אמנם התקבלה, אך אין להתעלם מכך שב"פרשת פדידה" הורשע הנאשם בעבירה של נהיגה בשכרות, כאשר העבירה במקרה דנן הינה נהיגה בפסילה, ולכן אאבחן את הקווים שנקבעו ב"פרשת פדידה":

א. מידת המסוכנות מהנאשם: כלל ידוע הוא שמידת המסוכנות העולה מנאשם שנוהג בפסילה חמורה היא. נהיגה בפסילה הינה מן העבירות החמורות שבפקודה ומצביעה על אדם שמזלזל בחוק ובהוראת בית משפט. בנהיגה בפסילה מסכן הנהג שכבר הוכיח כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו את שלום הציבור, נהגים והולכי רגל כאחד. הוא מוכיח כי לא ניתן להרחיקו מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב. ראה רע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' אבו לבן.

על פי התסקיר, המבקש עבד כעוזר בטיחות, מפעיל רכב כבד כך שמסוכנותו גדלה משביצע העבירה בהיותו עוזר בטיחות. עצם האישור לסיווג פסילה באותו מתחם, מעמידה בפניו "מכשול בפני עיוור" שכן בכל מצוקה קטנה של המעביד, ילחץ הוא עליו לעבוד על כלי אחר, באיום שאם לא יעשה כן, עלול הוא לאבד את מקום עבודתו, כפי שעשה כעת. מי יתקע כף לידיו שיעמוד במגבלה של הסיווג עת בהיותו עוזר בטיחות לא כיבד את החוק וצו בית משפט?! ב. משך תקופת הפסילה: בעניינו, הינו קצר בהרבה מ"פרשת פדידה" שם משך הפסילה היה שנתיים, ובמקרה דן הינה 9.5. חודשים, שיתחילו לבקשת המבקש שביקש זמן להתארגנות רק ביום 3.2.25. תקופה זו מאפשרת למבקש להמשיך ולעבוד עד למועד זה, ובזמן זה להתארגן ולמצוא עבודה שאינה מצריכה שימוש בכלי רכב בדומה לעבודות הקודמות בהן עבד כפי שצוין בתסקיר, ברשת מזון או התקנת ספסלים ובהיותו כיום סטודנט להנדסאות, עומדות לפניו שלל עבודות בהוראה.

לענין הטענה לסיכוי לאובדן עבודתו, הרי שהדבר צפוי לכל אדם שנפסל מלנהוג ופרנסתו מקורה ברכב כלשהו קל וחומר בתפקידו כעוזר בטיחות היה עליו לתת את הדעת טרם ביצוע העבירה, שהינה עבירה רצונית. ג. האם הסיווג ירוקן מתוכן את עונש הפסילה והאם תנאי הסיווג מתוחמים מבחינת זמן ומקום: למרות שתנאי הסיווג בבקשה לכאורה, מתוחמים מבחינת מקום וזמני עבודה, סבורתני שקבלת הבקשה במקרה דנן תרוקן מתוכן חלק לא מבוטל מעונש הפסילה, ותקרה במידה רבה את חומרת העונש, זאת לאור העובדה כי מדובר בעבירה של נהיגה בפסילה מלכתחילה (בניגוד לפרשת פדידה, שם דובר כאמור בעבירת שכרות). יודגש כי עצם היות המבקש עוזר בטיחות שביצע עבירה בהיותו בתפקיד זה, מטילה ספק ביכולתו עמידתו לעבוד על מפעיל טלסקופי, שעה שעד כה עבד על רכב כבד.

למעלה מן הצורך, לא הומצא צילום מקום העבודה ואסמכתא כי הינו סגור ומגודר, לא צורף רישיון רכב למפעיל טלסקופי ככל וכלי זה מחייב רישיון או אישור שאין צורך ברישיון, לא צורף אישור רכב למפעיל רכב כבד, לא צורפה תעודה כי הינו עוזר בטיחות באתר ועוזר מנהל בניה, לא צורפה עמדת קצין הבטיחות הממונה עליו לאחר ביצוע העבירה, אישור המעביד שלכאורה צורף אינו חתום, לא צורף תדפיס רשם החברות לזהות מורשי החתימה, ככל והיה נחתם וכו'.

ד. מידת הנזק שעלול להיגרם כתוצאה מדחיית הבקשה והאם הוא מוכח: לא נעלמו מעיני נסיבות חייו הקשות של המבקש המצוינות בתסקיר, העובדה שהינו מפרנס את משפחתו ומשך הזמן בו הוא עובד במקום עבודתו הנוכחי, אך יחד עם זאת המבקש הינו אדם צעיר ורווק, ללא ילדים ולו אחים נוספים, היכולים לסייע, שיכול למצוא עבודה אחרת בנקל. ולכן, הנזק שייגרם למבקש מאי קבלת הבקשה אינו גדול. בפניו כאמור, אופציות רבות אחרות ודי זמן למצוא עבודה אחרת, בשל האורכה שקיבל להפקדת רישיונו ובשל רקעו בעבר, כפי שנרשם בתסקיר עבודה ברשת מזון, התקנת ספסלים.

חזקה כי לנוכח מצוקת עובדים בענף הבניה, לנוכח כישוריו ייקלט בקלות בתום הפסילה במקום זה או אחר, במיוחד בהיותו סטודנט ללימודי הנדסאי בניין.

ה. העבירה כאן בוצעה פחות משנה ומחצה מאז שהורשע בנהיגה בפסילה, כאשר עסקין בבחור צעיר בן 23, האוחז ברישיון נהיגה משנת 2019.

14. הבקשה מוגשת כעת לאחר שבית המשפט סיים מלאכתו וקם מכיסאו, ולאחר שניתן גזר דין שבסיסו בהסדר טיעון בהסכמת הצדדים, וזאת מבלי שהמבקש עתר לסיווג הפסילה בשום שלב קודם לכן ולא בכדי, כאשר גזר הדין איזן נכונה בין הרכיבים של הארכת מאסר על תנאי ומשך הפסילה.

15. אשר על כן, סבורתני כי במקרה דנן, יש ליתן עדיפות לאינטרס הציבורי וההרתעתי על פני עניינו הפרטי של המבקש, ולכיבודם של הסדרי טיעון כפי שנקבע בפסיקה רבות, לסופיות הדיון, למניעת אחיזת הסנגור בחבל משתי קצוותיו, כאשר מחד, מבקש הסנגור לכבד את הסדר הטיעון שערך עם המדינה ומאידך, מבקש לסטות ממנו ברכיב שנוח למבקש. אימוץ גישה זו פוגע באמון הציבור ובמערכת בתי המשפט (ראה פרשת סייגברקר), בנוסף, גזר הדין כאמור, מאזן בין הרכיבים, דחה את ביצוע הפסילה, וכעת בעצם הסיווג מקעקע אותו בהתעלם מהיות המבקש עוזר בטיחות שמעך.

בעצם הגשת בקשה מסוג זה לאחר כיבוד הסדר הטיעון שגובש באופן מושכל ומאוזן וגזירת הדין בהתאם הרי על אף הסכמת המשיבה לסיווג הפסילה, הסכמה שאינה מנומקת כדבעי, אינה מתמודדת עם הדרישה ל"טעמים מיוחדים", מתעלמת מהיות המבקש עוזר בטיחות שמעך, מהעובדה שהבקשה מוגשת לאחר אישור הסדר הטיעון, שמאזן בין הרכיבים שעה שבית המשפט כבר קם מכסאו.

16. יוער כי הבקשה מוגשת טרם הפך פסק הדין לחלוט ולא נסגרה דלתו של המבקש להגשת ערעור, היא דרך המלך כאשר מדובר בפסק דין שניתן במעמד שני צדדים, וזכות זו עומדת למבקש על אף שעונשו הושת עליו במסגרת הסדר טיעון.

לאור האמור לעיל, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י' כסלו תשפ"ה, 11 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.